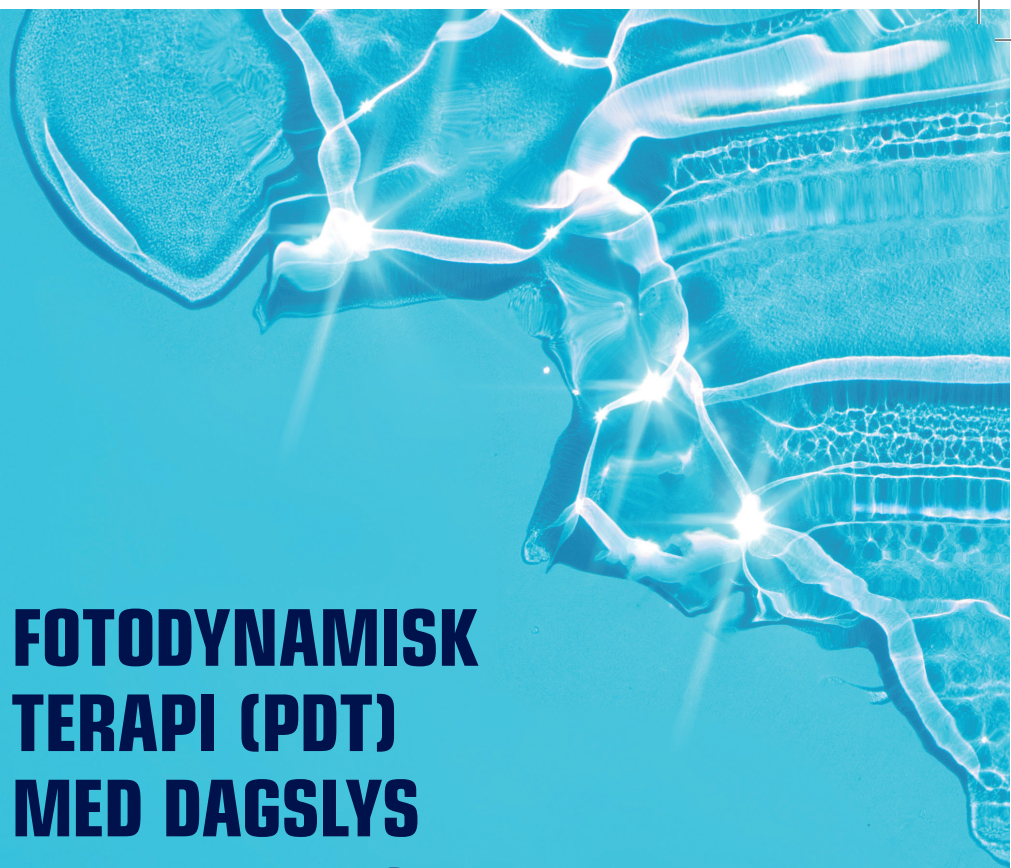

FOTODYNAMISK TERAPI (PDT) MED DAGSLYS

TIL BEHANDLING AF AKTINISKE KERATOSER

INFORMATION TIL DIG, DER SKAL BEHANDLES
MED AMELUZ (5-AMINOLEVULINSYRE) GEL

Uddeles af behandlende personale

**DIN LÆGE HAR ORDINERET FOTODYNAMISK BEHANDLING
MED DAGSLYS TIL DINE AKTINISKE KERATOSER**

Hvad er aktiniske keratoser?

Aktiniske keratoser forekommer i hudområder, som udsættes for meget sol gennem livet og med tiden er blevet skadede. Aktiniske keratoser er ofte røde eller lysebrune i farven med små hårde skældannelser. Cellerne i disse hudområder deler sig hurtigere end normale celler, og selv om de fleste aktiniske keratoser er ufarlige, kan de undertiden udvikle sig til en type af hudkræft, som kaldes pladeepitelkræft. Der er derfor, aktiniske keratoser skal behandles.

Mens nogle aktiniske keratoser optræder som ujævne eller skællede pletter på huden, kan det ske, at andre optræder som usynlige solskader rundt om hudforandringen. Af denne årsag kan din læge have foreslået at behandle et større område.

➤ **Vidste du,** at aktiniske keratoser er opstået efter lang tids UV- og soleksposering? Selv om du er meget forsigtig i solen i dag, så er det den samlede soltid i dit liv, som har forårsaget dine hudforandringer. Soleksposering omfatter ikke kun tid på stranden, men al den tid, du har tilbragt i solen. En cykeltur, skiløb eller havearbejde er også eksempler på soleksposering.

Fotodynamisk behandling (PDT)

Fotodynamisk behandling (eller fotodynamisk terapi, PDT) er en behandling af aktiniske keratoser, som indebærer, at et lægemiddel – en aktiv substans – i gelform smøres på det solskadede område. Når gelen trænger ind i huden, omdannes den aktive substans til et lysfølsomt stof, som reagerer ved be-lysning med dagslys. De skadede celler bliver følsom for rødt lys og de raske celler efterlades intakte.

Hvad skal jeg gøre inden min behandling?

Et stykke tid inden behandlingen kan din læge eller sygeplejerske bede dig om dagligt at smøre de hudområder, der skal behandles, med en blødgørende creme, dog ikke på dagen for din behandling. Cremen hjælper med at blødgøre eventuelle skorper eller skællede områder på huden. Du kan også blive bedt om at påføre solcreme derhjemme før behandling. Din behan-dlende læge fortæller dig, hvad der gælder netop for dig.

Hvordan skal jeg planlægge behandlingsdagen?

Afsæt cirka 3 timer i alt til hele behandlingen. Når du ankommer til klinik-ken, vil sygeplejepersonalet forklare behandlingsprocessen.

➤ **Tænk på**, at det er normalt efter PDT-behandling, at der kan opstå lokal rødme og sår i de behandlede områder, og at du derfor kan få behov for at planlægge din behandling med hensyn til dette. Dagslys-PDT skal ikke gennemføres, hvis temperaturen er lavere end 10 °C, eller hvis det regner.

Behandlingsforløb

Påføring af solcreme:

solfaktor 30 eller højere,
som ikke indeholder
fysiske filtre.

Trin 1:

Det første trin er at smøre solcreme på det område, der skal behandles, såvel som på andre eksponerede områder, mindst 15 minutter inden behandling. Solcremen skal indeholde kemiske filtre og må ikke indeholde fysiske filtre, da det påvirker effekten af behandlingen.

Solcremen kan også påføres hjemmefra. Din behandlende læge fortæller dig, hvad der gælder netop for dig.

Trin 2:

Området forberedes ved at aftørre huden med et spritkompres og derefter fjerne eventuelle tilbageværende skæl og skorper ved at skrabe let.

Trin 3:

Påføring af lægemidlet. Gelen smøres på det hudområde, der skal behandles.

Inden for 30 minutter efter påføring af gelen skal du gå ud og blive udenfor 2 timer i fuldt dagslys.

Trin 4:

Belysning med dagslys i 2 timer ved mindst +10 °C

Valg af sted er op til dig, så længe du er i dagslys. Nogen behandlingssteder har en have eller gårdsplads, hvor du kan sidde. Bor du i nærheden, kan du også tage hjem. Tænk på, at du ikke behøver fuldt sollys, blot dagslys. Forbered dig på at blive ude. Tag gerne musik med, og lav en termokande med kaffe inden. Gå ikke indenfor under behandlingen.

Ved belysning kan du mærke stik og en følelse af ubehag i det behandlede hudområde, hvilket er helt normalt, når gelen reagerer og lyset behandler de skadade celler.

Trin 5:

Vask tilbageværende gel væk efter to timers eksponering for lys. Det er altid vigtigt at beskytte sig mod sollys, men det er særlig vigtigt at beskytte behandlingsområdet de første to døgn efter behandling.

Din behandling er nu gennemført.

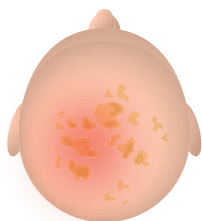
Hvad sker der bagefter?

Du kan forvente, at det behandlede område bliver rødt og betændt, og efter en til flere dage dannes der ofte sår, som kan væske de første dage. Ved behandling i ansigtet kan der også opstå hævelse omkring øjnene og i ansigtet. Det er en normal reaktion, som plejer at gå i sig selv inden for nogle dage. Hele sårhelingsprocessen, hvor skadede celler erstattes af nye, raske celler, tager cirka 2 uger.

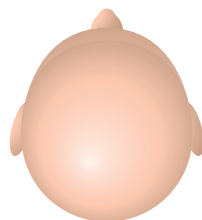
En stikkende og sviende fornemmelse kan fortsætte et stykke tid efter afsluttet behandling, men fortager sig normalt ret hurtigt. Ved behov kan såret dækkes med et almindeligt plaster eller et kompres. Du kan tage brusebad som normalt efter behandlingen, og såret kan vaskes med almindeligt vand. Et afkølet viskestykke eller en lille ispose på det behandlede område lindrer ofte effektivt.

I visse tilfælde kan den efterfølgende hudreaktion være ekstra kraftig. Kontakt din læge hvis du er urolig.

Normalt indkaldes du til opfølgning af resultatet.

> Skorper og inflammation efter behandling viser, hvor skadede celler er blevet behandlet

> Normale, raske hudceller kan gendannes inden for nogle uger

Generelle råd efter behandlingen: Beskyt ar og behandlede områder i helingsperioden og de efterfølgende måneder. Anvend altid solcreme med høj solfaktor (mindst 30). Aktiniske keratoser skyldes sollys, og risikoen for nye forandringer er stor og øges ved fortsat soleksposering. Det er vigtigt, at du ændrer din soladfærd. Beskyt din hud med tøj og hovedbeklædning, og glem ikke at beskytte udsatte områder som eksempelvis hænder og ører. Skygge i stedet for direkte sollys anbefales.

Kom i gang

Tid og sted til forberedelse og påføring af Ameluz gel:

Tid til eventuel opfølgning:

Kontaktoplysninger ved spørgsmål:

Noter

GALENICA

Galenica AB | Medeon Science Park | 205 12 Malmö